

Collegevoorstel

Onderwerp	Van Wet naar Wijk - Bibliotheek Almelo
Eenheid/team	CZ Adviespool
Zaakkenmerk	Z/25/247261
Documentkenmerk	D/25/784289
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	G.J. Overmeen-Bakhuis
Datum vergadering	

Toelichting voor de openbare besluitenlijst

In vervolg op het in 2023 genomen besluit tot het aanvragen van een specifieke uitkering voor versterking van het bibliotheekwerk, (B&W 10339, d.d. 12 december 2023) is in 2024/2025 onderzoek gedaan naar de invulling van de toekomstige zorgplicht voor bibliotheken in Almelo. Dit onderzoek, uitgevoerd door Rijnbrink in samenwerking met de Bibliotheek Almelo, gemeente Almelo en partners via de regeling Toekomstkracht, heeft geleid tot het uitvoeringsplan "De wijk in".

Met het voorliggende voorstel wordt het onderzoek en plan ter besluitvorming aan het college aangeboden. Het college heeft besloten in te stemmen met de uitvoering van dit plan.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het onderzoeksrapport "Van Wet naar Wijk - onderzoek naar invulling bibliotheekwerk in Almelo"; (D/25/784285)
2. In te stemmen met het uitvoeringsplan "De wijk in - visie en uitvoeringsplan bibliotheek en gemeente Almelo" als kader voor de verdere uitrol van wijkgerichte bibliotheekvoorzieningen en programmering in Almelo. (D/25/784288), met als belangrijkste punten:
 - o De Driehoek en De Schelf als nieuwe wijkvoorzieningen te hanteren;
 - o De centrale bibliotheek te versterken met een wijkfunctie voor de binnenstad;
 - o In de periode van 2025-2027 gefaseerd een wijkprogrammering in te voeren.
3. a. Een budget beschikbaar stellen voor 2025 van € 440.000 en dit te dekken uit de incidentele Rijksmiddelen (SPUK OCW).

b. Een bijbehorende cofinanciering van € 15.000 in te zetten voor de Stichting Openbare Bibliotheek Almelo en Hof 88 door bijgevoegde beschikking aan de Stichting Openbare Bibliotheek Almelo en Hof 88 (D/25/789203) en deze te dekken uit de reeds beschikbare middelen voor het project "Impuls Sport en Cultuur 2023-2028"
4. De raad te informeren met bijgevoegde Raadsbrief (D/25/Z25247261)

Inleiding

Vanaf 2025 wordt de huidige bevorderingstaak van gemeenten en provincies omgezet in een wettelijke zorgplicht. Dit betekent dat elke gemeente verantwoordelijk wordt voor het waarborgen van toegang tot een volwaardige openbare bibliotheekvoorziening voor haar inwoners.

Gemeenten worden gestimuleerd om samen met bibliotheken en partners plannen te maken voor een breed aanbod aan maatschappelijke functies, zoals:

- Toegang tot kennis en informatie
- Ondersteuning bij educatie en ontwikkeling
- Bevordering van leesplezier
- Digitale inclusie
- Ontmoeting en debat

Rijnbrink heeft in opdracht van de de bibliotheek Almelo en de gemeente Almelo onderzoek verricht wat er in Almelo nodig is volgens de aanstaande wetswijziging en wat er nodig is voor de inwoners van Almelo. Op basis van het onderzoeksrapport "Van Wet naar Wijk" is het uitvoeringsplan "De wijk in" gemaakt. Het plan geeft richting aan wijkgerichte voorzieningen, waarbij naast de centrale bibliotheek twee nieuwe wijkvoorzieningen (De Driehoek en De Schelf) worden gerealiseerd en vanuit genoemde wijkcentra wordt een structurele wijkprogrammering opgezet. Hiermee wordt de maatschappelijke en culturele functie van de bibliotheek verbreed, de bereikbaarheid voor inwoners vergroot en invulling gegeven aan de wettelijke zorgplicht per 2026.

Beoogd effect

Een toegankelijke, wijkgerichte en maatschappelijk verankerde bibliotheekinfrastructuur in Almelo die bijdraagt aan het versterken van basisvaardigheden, sociale cohesie en persoonlijke ontwikkeling van inwoners, met bijzondere aandacht voor kanswijken.

Argumenten voor

2.1. Versterking van basisvaardigheden door wijkgerichte programmering op het gebied van taal, digitale vaardigheden, gezondheid en financiën wordt laagdrempelige ondersteuning geboden aan inwoners. Dit draagt bij aan het voorkomen van laaggeletterdheid en digitale uitsluiting, vooral in kansrijke wijken

2.2 De bibliotheek krijgt een huiskamerfunctie in de wijk: een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, leren en hulp kunnen krijgen.

2.3 Door de realisatie van twee nieuwe wijkvoorzieningen (De Driehoek en De Schelf) en het versterken van de centrale bibliotheek als wijkvoorziening, wordt de fysieke en sociale bereikbaarheid van de bibliotheek vergroot.

2.4 De bibliotheek komt letterlijk dichterbij de mensen te staan, ook via mobiele inzet in de wijk.

2.5 Het plan sluit aan bij gemeentelijke programma's zoals Sociaal en Vitaal en de Erfgoed en Cultuurvisie

2.6 Het draagt bij aan de invulling van de zorgplicht die voortvloeit uit de wijziging van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB).

2.7 Door samenwerking met organisaties zoals Avedan, SeniorWeb, Vluchtelingenwerk, onderwijsinstellingen en wijkteams wordt een breed netwerk geactiveerd.

2.8 Inwoners worden actief betrokken bij programmering en uitvoering, wat leidt tot meer participatie en eigenaarschap.

Kanttakeningen

De gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob), waarin de zorgplicht en bijbehorende bekostiging worden verankerd, is op dit moment in voorbereiding. De verwachting is dat deze wet ingaat in 2026.

Gemeenten ontvangen via het Gemeentefonds structureel aanvullende middelen voor het uitvoeren van de zorgplicht. Om de twee wijkvoorzieningen en het versterken van de centrale bibliotheek als wijkvoorziening in de toekomst in stand te kunnen houden zullen wij deze aanvullende middelen betrekken bij de begroting 2027.

Kosten, opbrengsten en dekking

3.1 De aan Stichting Openbare Bibliotheek Almelo en Theater Hof 88 te verstrekken subsidie van € 440.000,- wordt gedekt uit de ontvangen specifieke uitkering van het Ministerie (ontvangen op projectnummer 34561111 lokale bibliotheekvoorziening. En voor € 15.000,- uit de ontvangen middelen voor het project "Impuls Sport en Cultuur 2023-2028). Projectnummer 33531211.

Uitvoering

De Stichting Bibliotheek Almelo en Theater Hof 88 door middel van bijgevoegde beschikking opdracht te geven de voorzieningen in de Driehoek en in de Schelf te realiseren inclusief de wijkgerichte programmering.

Bijlage(n)

Onderzoeksrapport van Wet naar Wijk D/25/784285

Uitvoeringsprogramma "De Wijk in" D/25/784288

Normenkader Vereniging Openbare Bibliotheken D/25/784284

Omgevingsanalyse Almelo D/25/784285

Verleningsbeschikking aan de Stichting Openbare Bibliotheek Almelo (D/25/789203)

Raadsbrief (D/25/Z25247261)

Procesinformatie

Intern overleg

Het voorstel is afgestemd met de ambtelijk opdrachtgever, wijkregie en de financieel adviseur.

Afstemming met de portefeuillehouder

Afstemming met portefeuillehouder Overmeen-Bakhuis heeft plaatsgevonden.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier